

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Jordbruksverket
551 88 Jönköping

Yttrande över Statens jordbruksverks förslag till ändring i föreskrifter (SJVFS 2007:12) om märkning och registrering av nötkreatur

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Förslaget gäller ändringar i Jordbruksverkets föreskrift om märkning och registrering av nötkreatur (SJVFS 2007:12).

På området finns EU-regler, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1760/2000, där det framgår vilka delar som systemet för identifiering och registrering av nötkreatur ska omfatta. Detta gäller identifieringsmärken för individuell identifiering av djur, databaser, pass för djuren och individuella register som förs i alla anläggningar. Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 653/2014 av den 15 maj 2014 ändrades den styrande förordningen (EG) nr 1760/2000 så att djurhållaren inte behöver föra någon journal i vissa fall. Av artikel 7.5 i förordningen (EG) nr 1760/2000 framgår att det ska vara frivilligt att föra ett register (motsvarande stalljournal) för djurhållare som har tillgång till den databas som föreskrivs i artikel 5, motsvarande det centrala nötkreatursregistret (CDB) och som redan innehåller de uppgifter som registret ska innehålla och inför eller låter införa aktuella uppgifter direkt i den databas som föreskrivs i artikel 5.

Med anledning av undantaget i artikel 7.5 i nämnda förordning föreslås nu i Jordbruksverkets föreskrift uttryckliga hänvisningar till undantaget, avseende journalföring av djurinnehav och rapportering till CDB.

Därutöver föreslås vissa ändringar avseende registrering av produktionsplats. Det förtydligas att detta kan göras via Jordbruksverkets internetjänst och att nya produktionsplatser ska anmälas innan de tas i bruk. Det föreslås även att kravet på att lämna uppgift om församling tas bort.

Beträffande rapportering till CDB föreslås en ny bestämmelse som anger att rapportering till CDB även kan ske via en av Jordbruksverket godkänd stalljournal.

Ikraftträdandedatum för föreskriftsförslaget anges till den 1 november 2015.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Syftet med förslaget

Som framgår ovan har EU-regler på området ändrats. Därutöver anges i konsekvensutredningen att Food and Veterinary Office, FVO, har genomfört en revision i Sverige. Revisionens syfte var att undersöka beredskapen för epizootier i Sverige. Det anges att i den efterföljande rapporten framkom viss kritik gentemot tillförlitligheten i det svenska systemet för märkning och registrering av djur. Vidare anges att FVO bland annat kritiserade att det inte finns något system för dubbelkontroll i databasen när djurhållaren skickar avlivade djur till en destruktionsanläggning. Förslagsställaren anser det därför behövt att genomföra ändringar i nu gällande regelverk.

Vissa ändringar uppges syfta till att ta bort hänvisningar som inte längre är aktuella, exempelvis till regelverk som har ersatts och upphävda paragrafer. Vissa redaktionella ändringar uppges ha gjorts för att göra föreskriften mer aktuell och enkel att förstå.

Enligt Regelrådets bedömning är beskrivningen av syftet med förslaget och vad förslagsställaren vill uppnå godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen redogörs för alternativa lösningar till rapporteringsskyldigheten för destruktionsanläggningar samt frivillig journalföring. Förslagsställaren redovisar även effekter av om någon reglering inte kommer till stånd samt varför den föreslagna regleringen är den enligt förslagsställaren mest lämpliga.

Enligt Regelrådets bedömning är beskrivningen av alternativa lösningar och effekter av om någon reglering inte kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen redogörs för EU-regler på området. Vidare anges att förslaget till föreskrifter inte i något avseende innehåller krav som går utöver de skyldigheter som framgår av EU-rätten.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens information och anser därför beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen anges att föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 november 2015. Vidare anges att förslagsställaren kommer att informera företagen om förändringarna genom pressmeddelande samt på Jordbruksverkets webbplats och genom kontakter med branschen.

Enligt Regelrådets bedömning hade det varit önskvärt om beskrivningen av särskilda hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande hade motiverats med varför man anser den föreslagna tidpunkten lämpligast.

Enligt Regelrådets bedömning är beskrivningen av behovet av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att det sammanlagt finns ca 34 000 företag som är registrerade som djurhållare för djurslaget nötkreatur. Det uppges att det finns 14 441 produktionsplatser som rapporterar via en elektronisk indataväg till CDB och som därmed kan utnyttja undantaget till frivillig journalföring. Vidare anges att storleken på företagen som kan utnyttja undantaget är högst varierande, från småskalig verksamhet med enstaka djur till stordrift med upp till 1 000 djur.

Vidare uppges att destruktionsanläggningarna idag är tre stycken till antalet och samtliga ägs av Konvex AB, som enligt SCB:s företagsdatabas är ett småföretag.

Enligt Regelrådet hade det varit önskvärt om beskrivningen av företagens storlek om möjligt kompletterats med en närmare uppgift om hur fördelningen ser ut vad gäller storleken på berörda företag. Enligt Regelrådet är beskrivningen av antal berörda företag och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges att det år 2014 var drygt 800 djurhållare med nötkreatur som anmälde en plats där det tidigare inte funnits något registrerat produktionsplatsnummer. Genom att slopa kravet på att ange församling i sin anmälan bedömer förslagsställaren att ett företag i genomsnitt kan minska sin tidsåtgång med cirka 5 minuter i samband med en anmälan. Den minskade administrativa kostnaden uppges bli 12 480 kr.

Vad gäller förslaget att destruktionsanläggningarna ska bli rapporteringsskyldiga till CDB uppges inte medföra någon ökad tidsåtgång för djurhållarna eftersom de rapporterar på samma sätt som innan. Förslaget uppges dock ändå medföra en viss ökad administrativ kostnad för destruktionsanläggningarna som i dagsläget består av tre anläggningar som är samlade under ett företag. Förslagsställaren antar att tidsåtgången blir ungefär densamma som för slakterier som rapporterar till CDB. Tidsåtgången uppskattas till 25 minuter per vecka. De ökade administrativa kostnaderna för destruktionsanläggningarna uppges därför uppgå till 15 894 kr.

Vad gäller förslaget om frivillig journalföring kommer enligt förslagsställaren en omfördelad kostnad att uppstå, genom att de djurhållare som utnyttjar undantaget måste rapportera till CDB när de flyttat djur mellan egna produktionsplatser om dessa ligger inom samma eller angränsande kommuner. Dessa djurhållare uppges tidigare inte ha behövt rapportera detta utan har istället journalfört denna typ av djurförflyttningar. Vidare anges att djurhållare som tidigare endast har journalfört djur som tillfälligt inne och åter från tillfälligt inne behöver enligt förslaget istället rapportera dessa händelser till CDB. I praktiken uppges detta inte medföra någon egentlig ökad administrativ kostnad eftersom kostnaden för företaget flyttar från kravet journalföring till kravet rapportering till CDB. Enligt förslagsställarens bedömning kommer denna omfördelning av kostnad uppgå till 2 275 000 kr.

De djurhållare som idag rapporterar till CDB via CDB-internet men som inte aktiverat stalljournalsdelen i denna, slipper genom undantaget föra en separat manuell journal. Det uppges idag finnas drygt 5 000 företag som rapporterar till CDB på detta sätt. Enligt tidigare beräkningar har tidsåtgången för manuell journalföring uppskattats till 20 minuter per vecka. De minskade administrativa kostnaderna uppges därför bli 17 171 358 kr.

I konsekvensutredningen anges att enligt förslagsställarens register använder cirka 14 000 djurhållare en elektronisk indataväg till CDB och kan därmed utnyttja undantaget. Eftersom kravet gällande

journalföring bortfaller för denna grupp uppges den potentiella besparingen uppgå till 35 236 040 kr. när förslagsställaren utgår från uppskattningar i tidigare beräkningar.

Enligt Regelrådet är det i förslagsställarens konsekvensutredning oklart om minskningen av de administrativa kostnaderna som anges till 17 171 358 kr. ska anses ingå i minskningen som anges till 35 236 040 kr., eller om det är fråga om två olika avseenden av minskningar av de administrativa kostnaderna. I förslagsställarens konsekvensutredning tas de båda redovisningarna upp, som att de är separata från varandra, medan i förslagsställarens särskilda konsekvensanalys saknas kostnadsminskningen på 17 171 358 kr. Enligt Regelrådet hade det varit önskvärt om förslagsställaren varit tydligare i denna del.

Som framgår ovan hänvisar förslagsställaren till tidigare beräkningar vad gäller tidsåtgång samt lönekostnad. Beträffande uppskattad tidsåtgång från tidigare beräkningar anges denna i konsekvensutredningen, dock saknas information om lönekostnaden. Enligt Regelrådet hade det varit önskvärt med en uppgift om lönekostnad. Den lönekostnad som används i beräkningen av de administrativa kostnaderna behöver vara aktuell för att beräkningen ska stämma överens med de verkliga förhållandena för företagen.

Med ovan nämnda invändningar anser dock Regelrådet att beskrivningen av förslagets påverkan på berörda företags administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader och förändringar i företagens verksamhet

I konsekvensutredningen anges att de föreslagna regleringarna inte kommer att medföra några andra kostnader. I konsekvensutredningen anges inte huruvida berörda företag kan behöva vidta förändringar i verksamheten till följd av den föreslagna regleringen.

Enligt Regelrådet hade det varit önskvärt om förslagsställaren angett huruvida berörda företag kan behöva vidta förändringar i verksamheten till följd av den föreslagna regleringen.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens uppgift om andra kostnader och anser därför beskrivningen av andra kostnader godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att regleringen inte medför någon påtaglig påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag. Enligt Regelrådet hade det varit önskvärt med en motivering till ställningstagandet, särskilt som de olika möjligheterna till rapportering medför olika effekter på företagens administrativa kostnader.

Enligt Regelrådet är därför beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållanden för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges att undantaget i ovan nämnda EG-förordning innebär att komponenten stalljournal försvinner för de djurhållare som utnyttjar undantaget. Detta uppges innebära att djurhållarna inte riskerar att få tvärvillkorsfel för felaktigheter i stalljournalen. Denna grupp uppges därför få en mindre risk att få tvärvillkorsavdrag. En annan konsekvens av det nämnda undantaget uppges vara att CDB-kontrollerna inte behöver ta lika lång tid som idag eftersom kontrollanten inte behöver kontrollera uppgifterna i en separat journal. Den tid som djurhållaren behöver lägga ner på kontrollbesöket uppges därför inte behöva vara lika lång som tidigare. Regleringen uppges inte medföra någon annan påverkan

än den som beskrivits.

Enligt Regelrådets bedömning är beskrivningen av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges att någon särskild hänsyn till små företag inte behöver tas då samtliga företag har möjlighet att utnyttja undantaget gällande frivillig journalföring. Ambitionen med förslaget uppges vara att förenkla vardagen för företagen oavsett storlek.

Enligt Regelrådets bedömning är beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Enligt Regelrådet finns det vissa brister i förslagsställarens beskrivning av storleken på berörda företag, liksom i beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållanden för berörda företag. I konsekvensutredningen saknas även information om huruvida företagen behöver vidta förändringar i sin verksamhet med anledning av den föreslagna regleringen.

Som framgår ovan är dock samtliga övriga avsnitt i konsekvensutredningen beskrivna på ett godtagbart sätt. Regelrådet anser därutöver att det är positivt att förslagsställaren anger i remissen vilka samråd som har ägt rum med anledning av författningsändringen och vad samråden har behandlat. Regelrådet anser även att förslagsställarens ambition att förenkla vardagen för berörda företag är positiv.

Vid en sammantagen bedömning finner Regelrådet att konsekvensutredningen uppfyller kraven enligt 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 26 augusti 2015.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist, ordförande, Lennart Palm, Leif Melin, Claes Norberg och Marie-Louise Strömgren.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Katarina Garinder
Katarina Garinder
Föredragande